

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdában Kézdi-Vasárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előzetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak. térfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helyeg díj fizetendő.

Iparunk érdekében.

A haladó koral és naponként előtérbe lépő igényekkel alig tart lépést a mi iparunk fejlődése.

Különösen egyes vidékek ipara — dacára a rendelkezésére álló ipari anyagoknak — nem felel meg a jogosan sürgetett közkívánalomnak és hozzákötött reménykedésnek.

Ezt elmondhatjuk a Székelyföldről s el különösen Háromszék megyéről is.

Vagy ki nem érzi, ki nem tudja, mennyire el vagyunk maradva itt a gyapju- és posztóipar tekintetében? Igen, mert habár székely népünk egy része házilag feldolgozza is az általa termelt gyapjumennyiségnek egy részét, de nagyobb részét közönyösen nézi és engedi, hogy az potom áron kivessék.

Magyarország évenként a kimutatások szerint körülbelül 98.000 métermázsza gyapjut szállít külföldre 15 millió forint értékben, míg 52 millió forint értékű gyapju-árakat hozunk be. Nagyon tiszta és világos dolog, hogy itt a kiviteli és behozatali ár közötti 37 millió forintnyi különbözet hazánkra nézve valóságos veszteség és kár. Hogy a Háromszék megyében, Bereczkben stb. termelt gyapju a kivitelnek nagy mennyiségét képezi, mondanunk sem kell.

Már pedig e potom áron kivitt gyapjumennyiséget a mi székely népünk is — csak a házi ipar mellett — nagyon szépen értékesíthetné.

Az év folyama alatt van akárhány oly időszak, midőn a mi jó székely asszonyainknak van annyi idejük, hogy a gyapjuból jóval nagyobb mennyiséget feldolgozhatnak, mint a mennyit ma feldolgoznak.

A házilag előállított gyapjuszöveteknek is megvan mindig a maguk ára. A gyapju megmunkálására fordított idő — még a legalacsonyabb árak mellett is — gazdagon kamatozik. Aztán lehetne gyapjuár-gyárakat létesíteni s oda igyekezni, hogy — mint egyik képviselő közlebből az országban mondá — az állami szolgálak, vasuti, csendőrségi, törvényhatósági stb. alkalmazottak és legénységeinek posztószükséglete ezen árukból fedeztessék.

A mi székely házi gyapjuiparunk aligha rontaná meg a brassói és más posztó- és szövőgyárakat, de egy gyár létesítése mellett a mai 37 millió frt különbözet, mely a posztóárak kivitele és behozatala közt kárunkra esik, jelentékenyen alább szállana s népünk számára állandó munkát és bevételt biztosítana.

Ugy van. Mert mi az ipar terén nagyon hátra állunk, s ha boldogulni akarunk, ha a rendelkezésünkre álló időt és anyagot kihasználni akarjuk, akkor bizonyára ezen elhanyagolt és folyton visszaeső iparágra nagyobb figyelmet és gondot kell, hogy fordítsunk s élenkebb haladást kell tanusítanunk.

Egy idő óta az tapasztaltuk, hogy a mi asszonyaink félnek egy gyapju-, mint a kendertermelés és feldolgozástól. Sok baj van vele, sokba kerül, olcsó a gyolcs stb., szokták mondani.

Olcsó önhitegetés ez, melyet a család mindig drágán fizet meg, és pedig azért, mert a kik így szoktak beszélni, azok minden haszon és kereset nélkül vesztegetik el azon időt, melyet a gyapju- és kenderanyag feldolgozására kellett fordítaniok. Az idő elrepült, a gyolcs

árát nem keresték ki, azt a család rovására máshonnan kell fedezni és bevásárolni.

Nem helyes tehát — a mint már ez többször és többek által igazoltatott — ezen télenlégre és a család kárára vezető okoskodás.

Ma, midőn népünk az évek legalább is egy harmad részét rendszeres munka hiányában tétlenül tölti el, s midőn az élet annyi nehézséggel jár, minden becstületes módot és alkalmat magán- és közjólétünk emelésére fel kell használnunk.

Panaszszal, sirással, jajgatással nem segíthetünk folyton növekvő bajainkon.

A korszerű fejlődés nagyobb mérvét, igaz, az önálló vámtérület hiánya nagyban csökkenti, de a közös vámtérület mellett is sokat lehet tenni iparunk felvirágoztatására.

Mig a székely nép önszötte és munkálta ruhában járt, mig a külföldről behurczolt cizfra, olcsón kínált — de mert rossz, azért nagyon is drága — portéka után nem futott s az elkoldusodásig a divatot a ruházatban nem tűzte, sokkal boldogabb volt és megelégedettebben folytak napjai.

Azért, ha a koral valóban haladni akarunk, haladnunk kell a tisztas ipar minden ágának fejlesztésében, kettőzött szorgalmat kell kifejtetnünk az egyedüli biztos tőke, a munkaerő gyümölcsöztetésében.

A szorgos és lelkiismeretes munkásság édesíti meg igazán az élet keserű és fekete kenyerét. A munkátlanlás a test és lélek veszedelme s végül a család és társadalom halála. De ellenkezőleg, nem szabad felednünk, hogy Isten áldása, mely boldogit, a tisztas ipar nyomain fakad föl.

A „Székelyföld“ tárczája.

Eszmetöredékek.

Aphrodite-től.

(Végo.)

Mindeme igazságokat elmondja nekünk fű, fa, virág, hegy, völgy és naponkénti meggyőződésünk, az emberek jósága, rosszassága, törvényes és törvénytelen eljárása, egymáshoz való viszonya, rokon- és ellenszenv, szerelme vagy gyűlölete. Így is, úgy is csak parányok, cseppek vagyunk a mindenségnek beláthatatlan, de létező birodalmában, hol csillagzatok, földünkhez hasonló napok és holdak, az általunk ismerteknél nagyobbak, kisebbek egy szempillantás alatt hullanak a semmiségbe, vagy jelennek meg a milliard csillagok sorában.

A körforgás törvényénél fogva úgy a természeti, mint erkölcsi világban minden kezdet a véggel találkozik és ismétlődik. Így van az, hogy a görög műveltséget korunk szelleme tul nem szárnyalta, kivéve a gőz és villanydelejek megzabolázását, czélszerű és merész használatát és többféle nyelvnek tökéletesített tanulmányozását, új néptörzsek keletkezését. Azonban sem tudomány, sem művészet, sem költészet és erkölcsök nem lettek tökéletesebbek. Kivéve a vallási fogalmakat, minden oly emberi, véges és relativ. Merem

állítani, hogy a vallási fogalom sem szárnyalta tul a régít a nagy tömegnél. Ma is minden emberi lénynek saját lelki műveltségétől tételleztetik föl fogalma az erényről, törvényről, családi életéről, szerelem- és hűségről s magáról az Istenről. Ha Görögthon és Róma népeinek beléletét történelmileg tanulmányozzuk, reájövünk, hogy mig egyik családnak házi oltára Vesta, Juno, Ceres, Minerva, Diana, Apollo vagy Zeusnek, szóval mind külön-külön istenségnek volt szentelve, viszont mások Venus, Amor, Hymen, Mars vagy Bacchusnak áldoztak, tömjéneztek. És ma? Ma is nagy még azon egyének és családok száma, kik bár Krisztus vallását követik, de a nevezett pogány isteneknek és istennőknek áldoznak. Ime, a körforgás törvénye, a véges emberi lénynek évszázadok óta ugyanazon alapvonásai, bűnei, erényei.

Hol tehát az örök élet reménye, hol van az felállítva ugyancsak az emberi lélek világában? Ezen pontnál megállanok még a korszakot alkotó lángelmék is. „Elég, ne tovább!“ — így sohajtának. Ama leplet, mely a bizonytalanság titkos világát rejti, felemelni nem adatott a gyarló embernek, mert ama érintetlen sűrű leplet egy érezhető, de láthatatlan hatalom tiltja fürkészni. Valahány merészebb szellem közvetlen közelébe hatolni bátorkodott, a vakító fényben és bizonytalanságban elveszté lelkének egyensúlyát, összhangját, „elzibbadt lelke és megőrült“.

Isten, természet és világ! Ezen hármas fogalom között az utóbbi ugyancsak többszörös fogalom. Először értjük alatta a nagy mindenséget, az égboltot csillagai, holdja és napjaival. Értjük a tartományokat, országokat, tengereket, folyamokat, néptörzseket, nemzeteket, a társadalmat és egyes családokat. Ezen kisebb és szűkebb fogalommal vesződve, sokan sokat adnak az u. n. világ (társadalom) itéletére. Vannak sokkal kevesebben, kik így szólnak: „Mit nekem a világ itélete?“ Melyik félnek van igaza? Ki mondja és határozza meg? Azt hiszem, sem az egyik, sem a másiknak, mert . . . a ki igen sokat ad az emberek itéletére, igen sokat csalódik, a ki pedig semmit sem ad reá, az szakított velök. Ugy az egyik, mint a másik nem rendes, normalis állapot. Melyik a rendes állapot az ember lélek- és kedélyvilágában, azt mindenki a maga szempontjából határozza meg.

Az én egyéni véleményem, mióta eszmélni tudok, ez volt és marad:

Ha keblem istene, a sugalat, a jobb meggyőződés, a lelkiismeret nyugalma, embertársam jogai általam sértetlenül maradnak: mondjon bármit az ugynevezett világ, a tisztas öntudatot egy egész pokolnak kiszabadult daemonai sem képesek megzavarni, és a boldogságot az olyan lélek, mely tisztas, minden pokol dacára kivirja és kiérdemli.

A személyszállítás reformja. A minisztertanács jóváhagyta Baross miniszter tervét, hogy aug. 1-én a magyar államvasutakon a személyszállításra nézve a zona-díjtételt életbe léptesse. A közlekedési miniszterium egy bizottsága végleg megállapította a díjtételeket. A nyomtatványon most dolgoznak. A miniszter azon van, hogy lehetőség szerint más vasutakon is életbe léptesse a vonalszakasz-rendszert.

A törvényhozás munkája. A képviselőház bizottságai egész sor fontos törvényjavaslatot készítettek elő a képviselőházi tárgyalásra; ilyenek: a Tisza-szabályozó társulatra, a pénzügyi kormányzat reformjára, az örökösödési jogra, a talajjavítási hiteltre és a check-rendszerre vonatkozó törvényjavaslatok. Minthogy azonban a képviselőház a költségvetés megszavazásával nagyon megkésztet, a delegációk összeülése előtt a legjobb esetben is csak legfeljebb egyet lehet majd a törvényjavaslatok közül tárgyalni.

Az államháztartás mérlege. A magyar államháztartás mérlegének rosszabbodása a budgetvita alatt nem jelentékeny. Kilátás van rá, hogy lehetséges lesz a költségvetésben előirányzott deficietet, valamint a konverzió alatt álló törlesztéses kölcsönök szükségletét a pénztári készletből esetleg oly hitelművel által fedezni, mely nem fogja alterálni a kormány programját, mely szerint ez év folyamán nem fordul a pénzpiacszhoz kölcsönért.

Előleg regáletulajdonosoknak. A regálekárpótlási igényeknek megállapítása iránti tárgyalások tudva levőleg még kezdetüket sem vették s az eddigi regále-jogosultak megváltás alá kerülő vagyona az ország egyes vidékein már is valóságos uzsoraszzerű üzérkedésnek képezi tárgyát. Vidéki pénzügyintézetek s egyesek fölkeresik a megszorult regáletulajdonosokat s potom áron, a törvényszerű kárpótlási összeg 40—50%-ával vásárolják össze kárpótlási igényeiket. A kormány figyelmét már több oldalról felhívták e visszaélésekre, melyeknek megakadályozása céljából a pénzügyminiszter, miát értesülünk, azt a helyes rendszabályt szándékozik életbe léptetni, hogy azon regále-tulajdonosoknak, kiknek igényeihez semmi kétség nem fér, méltányos feltételek alatt állami előleg nyújtassék s ezáltal elejé legyen véve a kártalanítási igények elvesztegetésének.

Apróságok.

Törvényszéki bíró a boltban.

A törvényszéki bíró ur nejével egy boltba ment, hogy az asszonyának shawlt vásároljon. Az asszony: Mi az ára e shawlnak?
Kereskedő: Harmincz forint.
A bíró (szórakozottan): Vagy fizetésképtelenség esetén hat napi elzárás.

Kereskedői válasz.

— Nem szégyenled magad olyan kopott ruhában járni a feleséged mellett, a ki olyan csinosan öltözködik?

— Hajh! A feleségem a divatlap szerint öltözködik, én pedig a főkönyv szerint.

Ovatosság.

— Hogy volt ön képes olyan enyhe bírálatot írni arról a tegnapi rossz bohózatról?

— Tudja kérem, annak a darabnak a szerzője van legalább egy öles. Aztán a darabjából látom, hogy nem érti a tréfát.

A fődolog.

Vadász, egy gyógyszerész ismerősehez:

— Nem jön velem vadászni?

Gyógyszerész:

— Itthon maradok és labdacsokat gyurok.

— No az igaz, hogy azokkal többet lő meg.

Jó tanács.

M. ur igen jó festőnek tartja magát. Közelebbről így szól egy öreg örnagyhoz:

— Holnap behuzatom czementtel a falakat, aztán festeni fogok reájuk.

— Tudja mit? Jobb volna, ha előbb festene reájuk s azután huzatná be czementtel.

Országgyűlés.

A képviselőház folyó hó 24-én tartott ülésén Fenyvessy Ferenc volt az első szónok, a ki Pulszky Ágostonnal marakodott. Pulszky egy jogtudományi művéből olvasott föl egyes passzusokat, melyek a baloldalon élénk derűtséget keltettek. Fenyvessy után Nagy István hívta föl a miniszter figyelmét egy soproni magán-tanintézetre. A német nyelvről szóló rendelet is szóba került a házban. Kiss Albert támadta meg a rendeletet, mire Csáky megjegyezte, hogy azt hitte, többé nem hozzák föl e rendeletét a házban; csalódott; egy illúzióval szegényebb lett, de szegényebbek lesznek azok is, kik azt hiszik, hogy rendeletét visszavonja. A Rudolfinum ügye, illetőleg azon még eddig névtelen nevelő intézetnek az ügye, mely a mult napokban annyi port vert föl, szintén e napon került színpadra. Dániel Ernő határozati javaslatot nyújtott be erre vonatkozólag, melyhez gr. Csáky miniszter is hozzájárult. Két szónok beszélt az intézet ellen: Királyi Pál és Hock János.

A május 25 ki ülésén a közoktatásügyi költségvetés részletes tárgyalását folytatta a képviselőház. A középiskoláknál Szederkényi azt fejtegette, hogy a német nyelvre vonatkozó törvényellenes; Thaly pedig arra mutatott rá, hogy az osztrák iskolákban a történelmet helytelenül, Magyarország ignorálása mellett tanítják. Csáky miniszter ez utóbbi kérdésre nézve kijelenti, hogy megteszi a kellő lépéseket. Ugron Gábor a budai internátust hozta szóba; hévvel beszélt ellene s ez irányban határozati javaslatot is adott be. Az internátusnak védelmére keltek gr. Csáky miniszter, Visi Imre, ki helyeslés közt polemizált Ugronnal, és Komlóssy, ki azonban kifogásolta, hogy a miniszter a parlament előtt legyen felelős a tanulmányi alap ügyeiért, a mire gr. Csáky igen korrekten válaszolt. A vita bezárása után Szathmáry György a nemzeti nevelés szempontjából, a külföldies nevelés ellensúlyozására védte a budai internátust. Ugyancsak az internátus mellett, mint a határozati javaslat benyújtója, Dániel Ernő, s végül ellene, a zárzó jogával élve, Ugron Gábor szólalt fel. Szavazás során a Dániel Ernő határozati javaslata nagy többséggel elfogadtatott, s a ház tudomásul vevén a közoktatásügyi bizottság jelentéseinek a budai internátusra vonatkozó részét, Ugron határozati javaslatát mellőző. A népoktatásügyi tételénél Polónyi hosszú beszéd kíséretében több pontból álló határozati javaslatot adott be a tanítók fizetés-minimuma és nyugdíja ügyében, me-

lyek már szuperált dolgok, a mennyiben a közoktatásügyi bizottság s a szakminiszter is már rég állást foglaltak ezekben a tanítók jogos kíváncsi érdeklődésében — a nélkül, hogy erre a szélsőbal inicitívájára lett volna szükség. Végül Horváth Gyula interpellált a regále-igények értékesítése tárgyában, mire nézve Wekerle miniszter azt felelt, hogy ez irányban törvényjavaslatot fog beterjesztetni, a ház a választ tudomásul vette.

A képviselőház vasárnap is ülést tartott. A népnevelésről és a zeneakadémiáról szóló tételt tárgyaltak.

SZEMLE.

A berlini királylátogatás fényes napjai lezajlottak. Umberto olasz király május 26-án hagyta el a német birodalom fővárosát, miután elutazásának előzetes hírei óriási vihart támasztottak Franciaországban, a honnan folyvást gyanakvó szemmel nézték e legújabb fejedelmi találkozást. Az a hír, hogy a német császár hadügyminiszterével együtt Straszburgig kíséri királyi vendégét, végkép kihozta sodrából még a különben mérsékeltnek ismert politikai köröket is Párisban. Ez a hír azonban nem bizonyult valóznak. A császár 26-án este utazott el Berlinből inkognitóban. Annak a szoros szövetségnek, melyet Umberto király viszonlátogatása most megpecsételt, egyik legpregnásabb kifejezése lett az a parlamenti lakoma, melyet a birodalomgyűlés Crispi tiszteletére rendezett. Több száz képviselő, tudós, olasz és német hírlapíró vett részt e lakomában, melyen a szónokok mindnyájan a hármasszövetséget éltették.

Hire jár, hogy az olasz-német szövetség a régi alapon megújították 1900-ig, holott különben 1892-ben lejárt volna. A „Köln. Zeitung” értesülése szerint, úgy látszik, mégis tervben volt Straszburg meglátogatása, mert ott hirtelenében nagy előkészületekhez fogtak, sőt a katonai szemle próbáját is megtartották. Az a lemondás, úgy látszik, szombaton délután érkezett Straszburgba, a hol az előkészületeket azonnal megszüntették.

A szerb haladó pártiak vasárnapi pártgyűlésén botrányos rendezvárasok történtek, mint Belgrádból jelentik. A gyűlés menete, mely nyílt kerthelyiségben tartottak, a kívül állók nem tetszésük nyilvánításával, ismételve megzavarták. Midőn a gyűlésen jelen voltak távoztak, az utcán közülök többen tettlegesen megtámadták a lettek áldozatai. Ez alkalommal egy polgár és egy csendőr megsebesült. A kormány megtagadta a szükséges intézkedéseket, hogy hasonló eseteknek eleje vessék. A botránynak oka abban keresendő, hogy néhány haladó-párti kihívó magaviseletével magára bösztette a néptömeget.

Jubiláló nőegylet.

A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet vasárnap délután tartotta meg a város ház dísztermében tizedik közgyűlését. A tagok szép számmal jelentek meg a jubiláris közgyűlésen, melyet özv. Cserey Jánosné sz. Zathureczky Emilia urhölgy, az egyesület nagyerdemű elnöke, nyitott meg éljenzésekkel kísért beszéddel. Beszédében, mely szóról szóra jegyzőkönyvre veendőnek határozatott, visszapillantott a lefolyt 10 év eseményeire s az örömdetes haladás jelzése mellett fájdalommal emelte ki azon veszteséget, mely az együletet az utolsó évben, pénztárosa Balogh Jánosné sz. Vizi Emma elhunytával, érte. Utána a titkári jelentést olvasta föl Vajna Károly, a ki szintén a lefolyt 10 év alatt kifejtett munkásságról emlékezett meg a közgyűlés meleg érdeklődésének között. A titkári jelentést — mely nyilvánosan közzétett határozatokat — lapunk mai számában veszik t. olvasóink. Erre a számvizsgáló bizottság jelentése tárgyalatott s annak értelmében a számadás kötelezettsége alól a pénztárosnak a fölmentvény megadatott. A választmány javaslatai következtek ezután a napirenden.

A javaslatok értelmében, melyeket Vajna Károly terjesztett elő meleg ajánlattal és megokolással, megválasztattak: Br. Szentkereszty Stephanie, városunk diszpolgárnője s humanitétjeink éltető lelke, megermentője, tiszteletelnököké; Gyarmaty Zsigmondné, a kiváló írónő, a kalotaszegi varrottas női munka hivatott és lelkes terjesztője, tiszteletbeli taggá. Kimondatott továbbá, hogy a nőegylet mo-

galmat indít meg egy városunkban felállítandó polgári leányiskola létesítése érdekében, s addig fog működni, míg munkásságát siker fogja koronázni. Az elmunkálatok megkésztésére bizottság küldetett ki, melynek tagjai Erdélyi Károly elnöke alatt: ifj. Jakab Istvánné, Benkő Sándorné, M. Székely János, Kiss Károly és Vajna Károly. A bizottság rövid időn elkészült javaslatával s akkor rendkívüli közgyűlés hivatik össze e tárgyban teendők végleges megállapítása, továbbvitele céljából. E tárgyra vissza fogunk még térni; egyelőre azonban kiváló örmünknek adunk kifejezést, hogy a nőegylet kezébe vette e nagyfotosságu ügyet, s hisszük, hogy diadalra is fogja juttatni, mint minden jó ügyet, melyet a nőegylet maga elé tűzött, diadalra juttatott eddig is. A tárgysorozat legutolsó pontját a tisztújítás képezte. A régi tisztviselők választattak meg újból, kivéve a Szöcs Józsefné lemondásával megüresedett egyik alelnöki tisztelet, melyre Nagy Mózesné ügyvédné, s a pénztárosi állást, melyre Kiss Károlyné, s az újból rendszeresített háziasszonyi tisztelet, melyre Welnreiter Györgyné választott meg. Az elhalt és eltávozott választmányi tagok helyébe Benkő Sándorné, Erdélyi Károlyné, Várnai Sándorné, Benkő Mariska, Székely Málvin urhölgyek, Benedek István örnagy, Bartók Károly polgármester, Erdélyi Károly, Kiss Károly és Sándor Kálmán urak lettek megválasztva.

Végül a jegyzőkönyv hitelesítésére Nagy Mózesné, Erdélyi Károly és M. Székely János fölkérte, elnök az ülést éljenzések közt bezárta.

A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet közgyűléséből.

Titkári jelentés.

(Előterjesztette a május 26-án tartott közgyűlésen Vajna Károly nőegyleti jegyző.)

Tisztelt közgyűlés!

Egyesületünk alapszabályainak 10. és 14. pontjai értelmében a választmányunk kötelessége a lefolyt évi működéséről a közgyűlésnek részletes jelentést terjeszteni elő. Egyesületünknek e jelentés megkésztésére hivatott titkára azonban ez alkalommal — bizonyára sokoldalú elfoglaltságai miatt — nem szakíthatott időt e jelentés összeállítására s így elnöki intézkedés folytán nekem jutott a szerencse, a beszámolót a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni a következőkben.

Egyesületünk a múlt évben is két irányban tanúsított munkássággal adott életjelt magáról. Nevezetesen: egyfelől rendezett fillérestélyeket s ezáltal nem kis mértékben igyekezett befolytati a társadalmi élet élénkítésére; másfelől az ekként befolyt fillérekkel, a tőkének és tagsági díjaknak kamataival bár szerényen, de tehetségekhez arányban törekedett a jótékonyág erényét is gyakorolni. Az ezekkel fölmerülő teendők intézése tárgyában tartott összesen 4 választmányi gyűlés; az ezekben alkotott határozatok száma 22. Fillérestélyt tartatott összesen 7 s ezeken kívül egy társasestély a „Jó szív“ javára, a melyekről az öndicsékvés vádja nélkül mondhatjuk, hogy úgy az anyagi siker, mint a társas szellem fejlesztését illető hivatás és siker tekintetében kivétel nélkül teljesen megfelelték a várakozásnak. Szép és egymást megértő közönséget tudtak összehozni a buzgó fillérestélyrendező urhölgyek és urak, a kiknek sietett is választmányunk annak idejében jegyzőkönyvileg és a hírlapi nyilvánosság terén is hálás köszönetét tolmácsolni. Midőn e körülményt főlemlitem, nem szabad felednünk azokat sem, a kik, mint az állandó fillérestélyrendező bizottság tagjai, fáradságot mitsem kíméltek s így sikerült nekik az estélyek rendezésére mindig oly rendező és közreműködő hölgyeket és urakat nyerni meg, a kiknek ismert ügybuzgósága már eleve biztosította az estélyek szellemi és anyagi sikerét. Özv. Nagy Mózesné, özv. Réthi Józsefné és Székely Málvin urhölgyek voltak, a kik az állandó rendező-bizottság terhes teendőit igazi ügyszerezzettel végezték; méltók azért a közgyűlés meleg halájára.

Jótékonyág gyakorlása volt az egyesület második irányu cselekvési tere. Nem sok, a mit e téren választmányunk tett, de nyugodt lelkiismerettel jelzem, hogy annál többet nem is tehett. Ebbeli kiadásainknak összege tesz 164 frt 15 krt, a mely a következőkért oszlik meg:

a) a helybeli „Rudolf“-kórház részére vöröskeresztesegyleti tag-sági díjban mint 5 évi részlet,	30 frt — kr,
b) az E. M. K. E.-nél tett 100 frtos alapítvány 4-ik részletében s a hátramaradt 5-ik részlet kamata fejében elküldetett	24 frt — kr,
c) a „Jószív“-egyesületnek az árviz-károsultak felségelyezésére	21 frt — kr,
d) a kovászai tűzkárosultaknak segély másodizben, mint az öszi első fillérestély jövedelme . . .	4 frt 15 kr,
e) házi szegények közt kiosztatott	38 frt — kr,
f) szegény iskolás gyermekek fölruházására	34 frt — kr,
g) jutalomkönyvekre a községi iskolák jó tanuló növendékei részére	5 frt — kr,
b) évközben segély 3 szegénynek	8 frt — kr,
összesen	164 frt 15 kr,

mely összeg a megelőző években tett e nemű kiadásokhoz mérten kevésnek tűnhetik föl ugyan, de ennél többet adnunk csupán azért nem lehetett, mivel jövedelmeink bizonyos részét alapszabályaink értelmében alaptőkénk növelésére kellett fordítanunk, mely az 1888-ik év decz. 31-kén 1243 frt 69 krt tesz.

Még csak azt említve föl, hogy egyesületünknek 10 alapító és 78 rendes és pártoló s így összesen 88 tagja van, át kell térnem jelentésem legszomorubb részére. A kegyelet s igazi részvét fájdalommal kell bejelentnem azon együletünkre nézve alig pótolható veszteséget, a mely pénztárosunk, korábban alelnökünk, Balogh Jánosné sz. Víz Emma urnő, korai és váratlan halálával érte együletünket. Egyike volt a boldogult együletünk megalapítóinak, ki szívének, lelkének egész melegségével munkált együletünk felvirágzásán, megszilárdításán, előbb mint alelnök, s 1880-tól élte utolsó percéig pedig mint ritka lelkiismeretességi, szorgalmas pénztáros. Együletünk választmánya sietett is halálját leróni, midőn haláláról külön gyászjelentést adott ki, díszes koszorút helyezett ravatalára s végtisztességtételen testileg vett részt. A ki annyira szeretett, annyi árvának, szegénynek s inségnyitottnak igyekezett könnyét letörölni: annak a ritka miveltéségi, jó nőnek emléke sokáig fog élni együletünk tagjainak s minden jóknak szívében! Mondjuk: legyen könnyű a hant, mely drága tetemet eltakarta! Nyugodjék csendesen! hosszú álma legyen édes!

Ez, tisztelt Közgyűlés, rövid története a lefolyt 1888-ik évről, a melylyel egyesületünk életének első évtizede is lezajlott. Igen, egyesületünk már 10 éves multtal bír, s én, a ki az évtizedből az utolsóról jelentést tenni szerencsés lehetek, örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a tisztelt Közgyűlés nagyrabecsült tagjainak emlékében vázlatosan feljajtsam a tíz évről küzelemmel, sikerrel egyaránt teljes történetét is; méltánylással egyfelől a kifejtett munkásságnak, másfelől azon közmondást tartva szem előtt, hogy „mult anyja a jövőnek“, belőle reményt, kitartást s munkakedvet merítsünk a jövőre!

(Vége következik.)

Külömfélék.

— Ev. ref. egyházközségünk e hó 26-án tartott népes közgyűlése megválasztotta egyházi jegyzőnek közfelkiáltással Jancsó István tehetséges ifju atyánkfíát az öt évig fáradhatlanul működő, de ezen tisztet akadályozó körülményei miatt tovább nem viselhető Kiss Károly helyébe. Lemondott jegyzőnek egyházközségünk közgyűlése meleg köszönetet nyilvánított azon buzgó fáradozásáért, melylyel terhes tanítói teendői között egyházunk ügyét keresztyéni szeretettel szolgálta. A közgyűlésnek egyik nevezetes tárgya volt Makkai Dániel derék énekvezérünk azon kérése s illetve indítványa, hogy az 1861. év óta használt, de a hosszas használatban lehagolódott és porlepte orgonánk kitarítása s újból hangolásáról gondoskodjék az egyházközség annyival is inkább, mivel a tovább halogatás tetemes károsodással s nagyobb költsékezés utánvonásával járna. Közgyűlésünk az indítvány indokaiából kifolyólag az orgona kitaríttatását és hangolátását határozattá emelvén, az egyház pénzvizonyaira való tekintetből — hogy az ilyen alkalmakkor igénybe vehető közrovatalt kikerülje — egy bizottságot nevezett ki a végett, hogy az országsszerte vallásos buzgóságnakról ismert biveinket keressék fel az irt czél megvalósíthatása tekintetéből önkéntes adakozásra. A bizottságot ügyvéd Csiky József elnöke alatt id. Szöcs János, Jancsó Mózes szeszgyáros, Nagy Lajos szeszgyáros, Dózsi Bálint ifj. és Makkai Dániel énekvezér atyánk-

faiból alakította meg. Az egyházi élet emelése és az istenitisztelet magas színvonalon tartása tekintetéből készörömet helyeseljük az egyházi közgyűlés intézkedését és e helyről is felhívjuk buzgó hveinket: járuljanak Isten előtt kedves adományaikkal az Ur egyházának építéséhez jó kedvvel, szem előtt tartván a zoltáirónak eme szavait: „Tégy jól a te jó akaratedből — a Sionnal.“ (Solt. 51. 20.)

Előbbi közleményünkkel kapcsolatosan örömmel regisztráljuk, hogy egyházunk orgonája kitarítása és hangolásának költségei fedezésére buzgó egyházi hívünk, Kölönte László, ki megelőzőleg is többször tüntette ki magát az egyház iránt érzett meleg szeretetével, 50 frtot ajánlott fel. Buzgó vallásosságának eme újabb bizonyítéka önmagában hordja a dicséretes elismerést.

— Színészet. Miklósy szintársulata múlt szombaton kezdte meg előadásait Kézdi-Vásárhelyt Szombaton „Válás után“, vasárnap „Ingyenélők“ hétfőn „Nebántsvirág“, kedden meg „Thurán Anna“ ment, mindig csekély számu közönség előtt. Mi a társulat iránt nyilvanuló részvétlenség okát egészen a szokatlanul felemelt helyárakban keressük. Minálunk csak Bulyovszkyné meg Prielle Kornélia vendégszereplése alatt voltak a helyárak így felemelve, s nem látjuk megokolva, hogy éppen Miklósy ur társulata kezdje meg az évek során megszokott rendet megváltoztatni, mert azt az igazság érdekében konstatálnunk kell, hogy Miklósy ur társulata sem jobb, sem rosszabb a megelőző években itt járt társulatoknál, s csupán a kitünően szervezett és betanított zenekar az, melyet, mint kellemes ujdonságot, a társulat javára irhatunk. A társulat eddigi működéséről általánosságban megemlékezve, el kell ismernünk, hogy úgy a műsor, mint az előadások teljesen megfelelnek az igényeknek, a nélkül, hogy a közönségnek különös oka volna helyben hagyni azt a sokat emlegetett, ilyen itt nem láttak“ kifejezést. O.

— A helybeli önkéntes tűzoltó-egyesület zenekara kedvező idő esetében a jövő vasárnap (folyó évi június 2.) délután 4 órakor kezdődőleg a piacozon térzenét adand a következő műsorozattal: 1. Lovász-induló, ifj. Fahrbach Fülöptől. 2. Mária-polka francaise. 3. „Schneeball-Quadrille.“ Francia négyes. Hasonnevi operette után ifj. Fahrbach Fülöptől. 4. Andalgó és friss. Csárdás. 5. Liebeszauber. Polka mazur. 6. Rákóczy-induló.

— A gergyószentmiklósi szegény tanulókat segélyező egyesület által folyó hó 25-én rendezett társasestély, válogatott, szépsámu közönség részvételével, igen jól sikerült. Étel- és italcarnok volt felállítva a nagyteremben, hol szép hölgyeink odaadó buzgalommal teljesítették pinczérnői tisztüket. Az estély rendezői: Lázár Zakariásné, ifj. Kálmán Istvánné, ifj. Vákár Istvánné, Lázár Z. István és Bocsányó István, fáradhatlan munkálkodásukért, mely által az estély fényes sikerét biztosították, a közönség elismerését érdemelték ki. A közreműködő szép hölgyeket és a közönséget is köszönet illeti. A mulatság éjjel után 2 órakor ért véget. A legközelebbi társasestély június 6-án lesz.

— Májalist rendezett a kovászai dalárda vasárnap. A mulatság kitünően sikerült. A tudósítás későn érkezvén, jövő számunkban fogjuk közölni.

— Vizsgálat. Polyánból írják: A helybeli községi fiu- és leányiskola évi zárvizsgálata folyó hó 25-én tartatott meg. A vizsgálatot, mely több szülő és érdeklődő jelenlétében folyt le, Fülöp Péter közs. bíró ur vezette. A gyermekek dicséretet érdemlő feleletei szolgáljanak elismerésül a fáradságot nem kímélő és nagy ügybuzgalmat tanúsító tanító uraknak. A vizsgálat végén Lázár Gábor ur vallásos képeket osztott szét a jó tanulók között.

— József főherczeg balesetei. A „Nagyvárada“ azt a hirt hozza, hogy József főherczegét Maros-Vásárhelyre való utazása közben balesetek érték, s a vonat, melyen utazott, kisiklott. Az említett lap hire így szól: „József főherczeggel, — mint értesítenek bennünket — a múlt napokban M. vásárhelyre történt utazása alkalmával több könyven végzetessé válható baleset történt. Így Nagyváradon, midőn a vasuti kocsiba akart szállani, alatta a hágosó letörtött. Erdélyben egy bika feküdt a síneken, melyet a vonat teljesen elgázolt. A vonat erre megállott, s a főherczeg

kiszállván, megtekintette a szétmarcangolt állatot. Visszajövet kisiklott a vonat, anélkül azonban, hogy valami nagyobb baj történt volna. Isten különös kegyelme örököl a népszerű főherceg utja felett is.

— Az ezredév vége. A millenium megünneplésének ügye ismét sürőbb emlegetés tárgya. Legújabbán Beregvármegye közönsége intézett fölterjesztést a kormányhoz, hogy a honfoglalás ezredéves ünnepének méltó megtartása érdekében országos mozgalmat indítson s más részről az ünnepély időpontját határozottan jelölje meg. Beregvármegye a feliratát azzal a felhívással küldte meg Pestmegye közönségének, hogy mint az ország vezérmege, szintén vegye kezébe az ügyet s intézzen hasonló feliratot a kormányhoz. A megye vezérferfi, hírszerint, közelebb érélyes mozgalmat indítanak a millenium megünneplése iránt.

— Az angol királynő csütörtökön töltötte be élete hetvenedik évét. E napot egész Angolország és az összes gyarmatok megünneplik. Az angol lapok lelkes cikkeiben emlékeznek meg a nap jelentőségéről és büszkén mutatnak rá arra a haladásra, mely a királynő ötvenkét éves uralkodása alatt minden téren jelentkezett. Rámutatnak az óriási nagybodásra, melylyel az angol birtokok gyarapodtak. Az angol királynő jogára alatt nem kevesebb, mint 320 millió ember él minden fajtól és színből. Az angolok át vannak hatva hatalmuk tudatától, s e tudat teszi a királynő hetvenedik születésnapját nagy nemzeti ünneppé.

217-ik közlemény

a háromszék megyei „ERZSÉBET” árvédelmi-nevelő intézet javára Fótos község lakosai által tett szíves adakozásokról.

Fejér Antal 2 kr. Csizsér Gábor, Vitályos Károly, Balog József, Imreh Károly, Farkas Gergely 4—4 kr. Gáspár János 5 kr. Bene Károly, Oszuk Lajos 10—10 kr. Imreh István 15 kr. Balasy Bert, Balasy Gyula, Bartha Anna 20—20 kr. Baló József, Pál József, Imreh Dénes, Ince Gábor, Fejér György, Nagy Dénes 1—1 liter, Bende Sándor 2 liter, Magyarosi György 5 liter, Salati József 1 liter borsó, Balog József 1 liter, Balasy Gyula 4 liter, Vitályos Géza 4 liter paszuly, Magyarosi György 2 koszuor hagyama, 20 liter zöldség. Ifj. Kovács Antal 30 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhely, 1889. május 29.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.
Székely Málvin,
jegyző.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén

1889. május 28-án.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	102.35
Magy. papírjáradék 5%	97.15
Magyar vasuti kölcsön	141.73
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	100.—
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	—
M. keleti vasuti államköt. III.	—
Magyar földtehermentesítőköt. I.	105.—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	105.—
Temes-bánati földteherm. kötvény	105.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	105.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	105.—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	105.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99.75
Magyar nyereség-sorsjegykölcsön	143.—
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	128.50
Osztrák járadék papírban	85.75
Osztrák járadék ezüstben	86.25
Osztrák járadék aranyban	119.25
1860. államsorsjegyek	144.—
Osztrák-magyar bankrészevény	909.—
Magyar hitelbank-részevény	317.75
Osztrák hitelintézet-részevény	308.75
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.53
20 frankos arany	9.37
Német birodalmi márka	57.84
London (2 havi váltókért)	118.50
20 márka arany	11.54

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

ÉRTESÍTÉS.

Tudomására hozatik a közönségnek, hogy a Szöcs József és neje tulajdonát képező ingatlanokból az első árverés alkalmával nem keltek el, u. m. a város keleti részén a piacszoron levő földszinti ház, a keleti és nyugoti kertmegetti 2 csűrös, a város határán egy 19 véka férejtő szántó, egy luczernás kert, a torjai határon Érláiban egy féláll szántó, az oroszálvi határon rétre menő láiban egy hold szántó, a szentléleki határon hosszuporond előtt 18 vékás kaszáló, az ozsdolai határon négy darab szántó.

A második árverezés **junius 2-án** vasárnap délután 2 órától kezdve fog megtartatni takarékpénztár helyiségében, a hová a vásárolni szándékozók tisztelettel hívja meg

a takarékpénztár igazgatósága.

Árverési hirdetmény.

Gelencze községe tulajdonát képező Tőkésponk, Orosz-pap-mezeje erdőrészen a cserefa **junius hó 2-án** nyílt árverésen készpénz fizetés mellett a többet ígérőnek eladatik.

László Imre,
községi bíró.

Uj üzlet nyitás.

Alulírt van szerencsém a n. érd. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a helybeli piacon egy

női divat-, öltöny- és fehérnemű-üzletet

a kereskedelmi törvényszékieg bejegyzett

B. KERESZTESY

czég alatt nyitottam Brassóban klastrom-utca 11. sz. a.

Továbbá támaszkodva az itt huzamos idő óta szerzett helybeli és vidéki ismeretségre, ugyisintén szakképzettségemre az üzlet minden ágában, azon örvendetes biztositással, hogy a n. é. közönségnek minden évadra a legújabbat a legjutányosabb árak mellett hozni, szigorú feladatommak tekinteni el nem mulasztom. — A nagyérdemű közönség szíves támogatását és becses látogatását kérve, vagyok

alázatos mély tisztelettel

2—3

B. Keresztesy.

Magyar királyi államvasutak.

Menetrend.

Érvényes 1888. junius hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1888. junius hó 1-től.

Állomások	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk.)	12.12	
Brassó (vendéglő)	(érk.)				(ind.)	10.59	
Botfalva	(ind.)	4.10	7.10		(érk.)	11.16	12.09
Földvár	"	4.38	7.31	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk.)	1.07	1.27
Mogyorós	"	4.56	7.47		(ind.)	1.51	1.47
Apáca	"	5.18	8.02	Nagy-Enyed	"	2.18	2.08
Köpecz	"	5.37	8.14	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk.)	3.04	2.43
Ágostonfalva	"	5.58	8.30		(ind.)	3.14	2.53
Alsó-Rákos	"	6.07	8.36	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	3.51	3.24
Homoród	"	6.26	8.52		(ind.)	4.01	3.26
Kacsa	"	6.55	9.12	Kolozsvár (vendéglő)	(érk.)	5.56	5.00
Bene	"	7.16	9.25		(ind.)	6.37	6.37
Erked	"	7.39	9.45	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk.)	11.04	11.04
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.03	10.00		(ind.)	11.19	11.19
	"	8.36	10.24	Budapest	(érk.)	10.00	6.33
Segesvár (vendéglő)	(érk.)	9.03	10.39				1.55
Medgyes	(ind.)	9.13	10.46				
	(ind.)	10.37	11.47				

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délután 1 óra 55 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul reggel 6.45	Székely-Udvarhely	indul este 5.35
Székely-Keresztur	7.40	Bögöz	6.22
Nagy-Galambfalva	8.35	Nagy-Galambfalva	7.03
Bögöz	9.02	Székely-Keresztur	7.45
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 9.45	Héjasfalva	érkezik este 8.46

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.